

Prima instanță: judecătoria Botanica mun.Chișinău Dosarul nr.2ra-2699/16
judecător: Vl.Holban
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: M.Ciugureanu, Gr.Dașchevici, Șt.Niță

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Nicolae Craiu

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Colegiul de Ecologie din Chișinău

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2016 și a hotărîrii judecătoriai Botanica mun.Chișinău din 30 iunie 2015

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Drucec Ludmila împotriva Colegiului de Ecologie din Chișinău cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție și încasarea prejudiciului,

c o n s t a t ă :

La data de 04 august 2014, reclamanta Drucec Ludmila, prin intermediul avocatului Balan Petru, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Colegiul de Ecologie din Chișinău, solicitînd anularea ordinului, restabilirea în funcție și încasarea prejudiciului.

În motivarea acțiunii a indicat că, s-a aflat în relații de muncă cu pîrîtul, Colegiul de Ecologie din Chișinău, începînd cu data de 25 august 2009 în baza unor contracte individuale de muncă încheiate anual pe durată determinată (pe termen de un an). Ultimul contract individual de muncă fiind nr.2-30 din 23 august 2013.

Susține că pe parcursul anului 2014, între reclamantă și una din profesoarele apropiate conducerii Colegiului de Ecologie, au apărut unele neînțelegeri pe motiv că acea profesoară folosea fără permisiune materialele didactice elaborate de reclamant și care constituie proprietatea ei intelectuală.

Mai indică reclamanta că, a nimerit în dizgrația conducerii Colegiului de Ecologie, care prin ordinul nr.34 din 17 martie 2014 i-a interzis, pe motive artificiale și inventate să citească lecții și să primească examene de absolvire în grupele care finalizează programa de studii. Dat fiind că acest ordin nu era de fapt unul de sancționare, ci avea un caracter ambiguu, reclamanta nu l-a contestat în termenul de trei luni prevăzut de art. 355 Codul muncii.

La data de 02 iunie 2014, reclamanta a scris cerere de acordare a concediului anual de odihnă. Prin ordinul pârâtului, reclamantei i-a fost acordat concediu anual de odihnă începând cu data de 20 iunie 2014. În perioada 16 iunie 2014 - 30 iunie 2014, reclamanta s-a aflat în concediu medical, iar în luna iunie 2014, a fost telefonată de la secția cadre a pârâtului și a fost anunțată că trebuie să se prezinte la serviciu pentru a face cunoștință cu ordinul de anulare a ordinului de acordare a concediului anual de odihnă.

Indică reclamanta că a comunicat că se află la tratament și după încheierea concediului medical va reveni la serviciu și va face cunoștință cu ordinul de anulare a ordinului de acordare a concediului anual de odihnă.

Ulterior, prin înștiințarea nr. 103 din 20 iunie 2014, pârîtul a informat reclamanta că, „se aduce la cunoștință repetat că în conformitate cu ordinul 71-c din 19 iunie 2014, contractul de muncă pe termen determinat încheiat la data de 23 august 2013 a fost reziliat în legătură cu expirarea termenului și în conformitate cu art. 82 lit. f) Codul muncii al Republicii Moldova". La fel, prin aceeași înștiințare, s-a comunicat reclamantei faptul că ar fi fost familiarizat cu conținutul ordinului prin telefon și i s-a comunicat despre necesitatea de a se prezenta la serviciu pînă la data de 01 iulie 2014, când expiră termenul contractului.

Consideră reclamanta că, nu a fost preavizată în scris în termen de 10 zile lucrătoare înainte de expirarea termenului contractului individual de muncă despre intenția angajatorului de a înceta raporturile de muncă, fapt prevăzut în mod obligatoriu de art. 83 alin. (1) Codul muncii și nu i-a fost adus la cunoștință prin telefon ordinul nr.71-c din 19 iunie 2014 și nici nu a fost invitată să facă cunoștință cu ordinul de încetare a contractului de muncă, după cum prevede art.81 alin. (3) Codul muncii. La 19 iunie 2014, angajatorul deja a emis în privința reclamantului un ordin de concediu anual de odihnă.

Totodată, la data de 16 septembrie 2011 reclamantei i-a fost stabilit de către angajator sporul pentru vechime în muncă în mărime de 10 % lunar, conform Hotărîrii Guvernului nr.801 din 20 iulie 2011 „Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de calculare a perioadei de muncă în vederea acordării sporului pentru vechime în muncă personalului din unitățile bugetare, salarizat în baza Rețelei tarifare unice". Însă, dat fiind că reclamanta dispune de o vechime în muncă mai mare de 20 de ani, consideră că angajatorul urma să-i achite lunar ei un spor procentual de 30 % la salariu. Astfel, că în anul de studii 2011-2012, datorită faptului că a stabilit ilegal sporul la doar 10% angajatorul a prejudiciat reclamanta cu suma de 6936,64 lei, în perioada următoare 2012- 2013 angajatorul a reparat greșeala și a stabilit sporul pentru vechime în muncă în cuantum de 30%, însă nu a efectuat un recalculul salariului pentru anul de studii 2011-2012.

Solicită reclamanta anularea ordinului nr.71-c din 19 iunie 2014 prin care a fost încetat contractul individual de muncă între reclamantă și pârît, restabilirea în muncă la Colegiul de Ecologie din Chișinău, încasarea de la pârît în beneficiul dânzei a prejudiciului material în sumă de 6936,64 lei, ceea ce reprezintă diferența de spor pentru vechime în muncă stabilit în anul 2011 – 2012, încasarea de la pârît a prejudiciului moral în mărime de trei salarii lunare, cât și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărîrea judecătorei Botanica mun.Chişinău din 30 iunie 2015, acţiunea a fost admisă parţial, fiind dispusă anularea ordinului nr. 71-c din 19 iunie 2014 prin care Drucec Ludmila a fost concediată din data de 01 iulie 2014 în conformitate cu art. 82 lit. f) Codul muncii, restabilirea Ludmillei Drucec în funcţia anterior deţinută, încasarea din contul Colegiului de Ecologie din Chişinău în beneficiul Ludmillei Drucec salariul pentru absenţa forţată de la muncă în mărime de 63 652,80 lei, prejudiciul moral în mărime de trei salarii medii ceea ce constituie suma de 15 913,20 lei şi cheltuieli de judecată în mărime de 2 000 lei, în total suma de 81 566 lei. În rest, acţiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat din contul Colegiului de Ecologie din Chişinău în beneficiul statului, taxa de stat de a cărei plată este scutit prin lege reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 2009,58 lei.

Instanţa de fond a concluzionat că, contractul individual de muncă, încheiat între reclamantă şi pîrît, prin acordul tacit al ambelor părţi care se manifestă prin neavizarea salariatului în termenul legal precum şi prin acordarea concediului de odihnă anual plătit reclamantei inclusiv şi după perioada expirării contractului de muncă, a fost prelungit pe o durată nedeterminată. Totodată, instanţa a menţionat că, prin ordinul nr.71-c din 19 iunie 2014, Drucec Ludmila a fost concediată în baza art.82 lit.f) Codul muncii, din 01 iulie 2014, ulterior nefiind admisă la muncă. Prin urmare, instanţa a apreciat drept întemeiată cerinţa reclamantei privind anularea ordinului nr.71-c din 19 iunie 2014, or, ordinul respectiv a fost emis în perioada cînd reclamanta se afla în concediu anual de odihnă, fapt ce contravine expres prevederilor art.86 alin.2) Codul muncii.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 25 iunie 2016, a fost respins apelul declarat de Colegiul de Ecologie din Chişinău şi menţinută hotărîrea judecătorei Botanica mun.Chişinău din 30 iunie 2015.

Instanţa de apel a conchis că instanţa de fond a stabilit toate circumstanţele ce au importanţă pentru soluţionarea pricinii, a apreciat corect probele administrate la dosar, aplicînd corect legea materială şi procesuală.

Nefiind de acord cu decizia menţionată, la data de 16 septembrie 2016, Colegiul de Ecologie din Chişinău, prin intermediul avocatului Caliga Mariana, a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei Curţii de Apel Chişinău din 25 iunie 2016 şi hotărîrii judecătorei Botanica mun.Chişinău din 30 iunie 2015, cu emiterea unei noi hotărîri prin care acţiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt şi de drept invocate pe parcursul examinării cauzei, recurentul a indicat că instanţele de judecată nu au constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, aplicînd eronat normele de drept.

Menţionează că, pretenţiile referitoare la repararea prejudiciului material şi moral al salariatului, înainte de a fi formulate de către intimat în instanţa de judecată, urmau a fi adresate angajatorului. Astfel, în cererea de chemare în judecată depusă de către Drucec Ludmila ar fi trebuit să fie expres indicate date despre respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară, după cum prevede art. 166 alin.(2) lit.h) CPC, iar dovada respectării procedurii prelabile urma să se regăsească printre documentele anexate la cerere. În speţă, însă, nici în cererea de chemare în judecată, nici în actele anexate la aceasta nu există nici o menţiune a

intimatei cu privire la respectarea procedurii prealabile obligatorii, deci instanța de fond din start nu a fost în drept să satisfacă aceste pretenții, or, drept sancțiune pentru nerespectarea procedurii prealabile Codul de procedură civilă prevede restituirea cererii de chemare în judecată sau scoaterea cererii de pe rol. Însă, ignorând prevederile legale imperative, dar și argumentele recurentului în acest sens, instanța de fond, cât și cea de apel, au admis și au satisfăcut pretențiile intimei, fapt pentru care consideră recurentul drept vicioasă și ilegală hotărârea emisă de Judecătoria Botanica mun.Chișinău și decizia Curții de Apel Chișinău.

A mai menționat recurentul că, instanța de apel a făcut trimitere și a indicat asupra încălcării de către recurent a normelor prevăzute la art.208 alin.(1) și art.210 alin.(2) Codul muncii, însă, consideră absolut eronată și inacceptabilă concluzia potrivit căreia normele sus-indicate au vreo tangență cu litigiul din speță, or, ambele articole reglementează procedura aplicării sancțiunilor disciplinare, iar în speță nu a fost pusă problema aplicării vreunei sancțiuni disciplinare, ci încetarea contractului de muncă încheiat pe durată determinată și preavizarea salariatului în acest sens. Prin urmare, în mod eronat instanțele inferioare au reținut o oarecare analogie prin aplicarea normelor susmenționate situației din speță, or, instituția aplicării sancțiunilor disciplinare este diferită de cea a încetării raporturilor de muncă în urma expirării termenului contractului individual de muncă, astfel încât aplicarea normelor ce reglementează prima instituție nu pot fi nicidecum aplicate celei de-a doua. Prin urmare, aceste norme nu guvernează raportul juridic dintre părți, instanța aplicând la soluționarea litigiului o normă de drept care nu putea fi aplicată.

Relevă recurentul că, instanța de apel nu a cercetat și nici nu a verificat probele din dosar, și anume, dovezile preavizării intimei cu referire la încetarea contractului său de muncă, fapt care a generat consecințe grave - vătămări procedurale ce echivalează cu vicii fundamentale. Or, instanța de apel a omis și etapa subsecventă, cea a aprecierii probelor, care potrivit art. 130 alin.(1) CPC, este bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor. Astfel, instanța de apel nu a asigurat caracterul echitabil al procedurii, ceea ce reprezintă o violare a art. 6§1 CEDO.

În final susține că, dacă ar fi cercetat și apreciat probele, dacă ar fi încercat să-și motiveze soluția în modul corespunzător, instanța de apel ar fi perceput necesitatea aplicării la soluționarea litigiului a unei norme juridice, care este, în mod cert, aplicabilă speței, și anume art.332 Codul muncii, și, în același timp, nu ar fi aplicat o normă inaplicabilă și care nu are nici o tangență cu situația din speță.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.246, vol.I). Însă, la materialele cauzei nu se regăsesc careva probe ce ar confirma data recepționării de către recurent a copiei deciziei. Astfel recursul declarat la data de 16 septembrie 2016, este depus în termen.

La data de 24 octombrie 2016, în adresa intimei Drucec Ludmila a fost expeditat spre cunoștință copia recursului declarat de către Colegiul de Ecologie din

Chișinău, prin intermediul avocatului Caliga Mariana, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.21, vol.II).

La data de 13 decembrie 2016, avocatul Balan Petru, în interesele Ludmilei Drucec, a depus referința asupra recursului declarat de avocatul Caliga Mariana în interesele Colegiului de Ecologie din Chișinău, solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Caliga Mariana în interesele Colegiului de Ecologie din Chișinău, este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art.433 lit.a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Caliga Mariana în interesele Colegiului de Ecologie din Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or, recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Este incorectă poziția recurentului asupra faptului că instanțele ierarhic inferioare au aplicat prevederile art.208 alin.1) și art.210 alin.2) Codul muncii, deoarece instanțele doar au indicat despre procedura analogică de documentare a cazului în care angajatul refuză semnarea ordinului sau dispoziției angajatorului și nu altceva.

Argumentele invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Caliga Mariana în interesele Colegiului de Ecologie din Chișinău, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de avocatul Caliga Mariana în interesele Colegiului de Ecologie din Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu